

*Управління освіти, молоді та спорту Долинської
райдержадміністрації*

Районний методичний кабінет

Матеріали районної картотеки передового педагогічного досвіду
директора Старомізунської ЗОШ I-III ступенів

Сови Ольги Володимирівни

Системно-цільовий підхід до управління загальноосвітнім навчальним закладом

Досвід вивчила та узагальнила

Т.Гошовська, завідувач райметодкабінету

управління освіти, молоді та спорту

Долинської райдержадміністрації

Долина

2014

Перелік матеріалів

1. Відомості про автора досвіду
2. План вивчення досвіду
3. Анотація
4. Опис досвіду
5. Додатки:
 - Програма розвитку школи
 - Річний план роботи школи
6. Публікації
7. Список літератури
8. Фотоматеріали
9. Відзнаки
10. Презентації
11. Електронна версія досвіду

Прізвище, ім'я, по батькові:

Сова Ольга
Володимирівна

Освіта: повна вища,
Івано-Франківський
педагогічний інститут
ім.В.Стефаника, 1981
рік

**Звання, нагороди,
відзнаки:** вчитель-
методист,
нагороджена
Почесною Грамотою
Міністерства освіти і
науки України,

знаком «Відмінник освіти України»

Посада: директор школи

Педагогічний стаж: 33 роки

Стаж управлінської діяльності: 13 років

Адреса досвіду: Старомізунська загальноосвітня школа І-
ІІІ ступенів імені Василя Верховинця Долинської районної
ради Івано-Франківської області; с.Старий Мізунь,
вул.Січових стрільців,82; тел.(03477) 61-6-74

Педагогічне кредо: *Щоб мати право вчити інших, потрібно постійно вчитися самому.*

Побажання колегам: *Школа – це храм, де будуються людські душі, і тому навчати і виховувати тут мають право лише морально високі особистості. Найважливіша мета керівника школи – знайти і не загубити тих, хто вміє, хоче і буде працювати з «майбутнім нації». Школа – це єдина команда, де директор вірить, довіряє, навчає, веде до перемоги. Бажаю своїм колегам організувати і очолити команду одностайців, які готові підтримати всякі добрі ініціативи та інновації, вміло направляти їх у правильне русло. Бажаю успіху у кожній розпочатій справі і достойної оцінки досягнутих результатів. Щоб за свої старання і наполегливість Ви отримали все, чого бажаєте і заслуговуєте: від Бога – щастя, від учнів – пошани, від близьких – любові, від друзів – розуміння! Нехай удача буде вашою вірною супутницею по життю, а впевненість у своїх силах не покидає Вас ні на секунду. Пам'ятайте – дорогу долає той, хто йде.*

Інформація про досвід

Тема: Системно-цільовий підхід до управління загальноосвітнім навчальним закладом

Мета: розкрити досвід використання системно-цільового підходу до управління загальноосвітнім навчальним закладом

Автор: Сова Ольга Володимирівна

Адреса: Старомізунська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів; с.Старий Мізунь, вул.Січових стрільців,82; тел.61-6-74

Робоча електронна пошта: staromizynskazow_dol@ukr.net

Роки вивчення: 2012-2014 роки

Схвалено: науково-методичною радою райметодкабінету, червень 2014 р., протокол №3

План вивчення досвіду

№з/п	Шляхи реалізації	Термін виконання	Виконавець
Підготовчий етап			
1.	Опрацювати літературу відповідно до теми досвіду		
2.	Опрацювання матеріалів картотеки, публікацій фахових журналів та педагогічної преси відповідно до теми досвіду.	серпень 2012	Т.Гошовська
3.	Вивчити нормативні документи з питань управлінської діяльності директора школи.	вересень	Т.Гошовська
4.	Вивчення результативності управлінської діяльності носія досвіду з проблеми «Системно-цільовий підхід до управління загальноосвітнім навчальним закладом» через аналіз документації Старомізунської ЗОШ І-ІІІ ступенів.	жовтень	Т.Гошовська
5.	Співбесіда з О.Совою, носієм досвіду, підпрацівниками навчального закладу	листопад	Т.Гошовська
6.	Самоосвітня діяльність директора школи; опрацювання рекомендованої літератури: 1. Вітюк В. В. Науково-методичний супровід інноваційної діяльності загальноосвітнього навчального закладу / В. В. Вітюк // Розвиток інноваційного потенціалу сільської школи: сучасні виклики та перспективи: матеріали круглого столу : зб. / упоряд. : Н. М. Ткачук, Н. А. Поліщук, В. В. Камінська – Луцьк : ВППО, 2010. – С. 5–7. 2. Волощук А. М. «Тести з педагогіки» за ред. М. В. Левківського. – Житомир: Полісся, 2007 – 116 с. 3. Даниленко Л. Менеджмент інновацій в освіті / Лідія Даниленко. – К. : Шкіл. світ, 2007. – 120 с. – (Б-ка «Шк. світу») 4. Данилова Г.С. Методичні служби України: проблеми управління, професійна підготовка. Навч.-методичний посібник. – К.: ІЗИН, 1997. – 256. 5. Єльнікова Г. Управлінська компетентність / Галина Василівна Єльнікова. – К. : Ред. загальнопед. газ., 2005. – 128 с. – (Б-ка «Шк. світу») 6. Єльнікова Г. В. Концепція спрямованої самоорганізації в управлінні освітою / Г. В. Єльнікова // Післядипломна освіта в Україні : міжгалуз. наук.-освіт. журн. – 2001. – № 1. – С. 81–86. 7. Єрмола А.М. технологія моніторингу освіти. Навч.-метод. посібник. – Харків: Курсор, 2008. 8. Завалевський Ю. Конкурентоспроможний вчитель: теорія і практика : навч.-метод. посіб. / Юрій Завалевський. – Чернівці : Букрек, 2010. 9. Зуб'як Р.М. Теорія і практика управління	вересень- грудень 2012	Т.Гошовська О.Сова

підвищенням кваліфікації керівників загальноосвітніх навчальних закладів. – Обрії. – 2009. - №1. С.18-21.

10. Зуб'як Р.М. Управління якістю підвищення кваліфікації керівників загальноосвітніх навчальних закладів сільської місцевості: дис. здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.06/Зуб'як Роман Миколайович. – К., 2010. – 291 с.z

11. Ізотова А., Квадріціус С., Кваріціус Л. Моніторинг якості навчання// Завуч. – 2006. - № 7. - С. 10-14.

12. Корж Л. Ф. Науково-методичний супровід роботи вчителя з обдарованими дітьми / Л. Ф. Корж // Педагогічна думка. – 2008. – № 1–2. – С. 23–31.

13. Литвиненко Г.М. Організація діяльності методичних служб//Відкритий урок. Плеяди. Видво «Відкрита педагогічна школа», № 5-6, 2009. – С.4-9.

14. Литвиненко Г.М., Старченко К.М. Організація і проведення науково-методичної роботи з педагогічними кадрами//Збірник матеріалів з досвіду управлінської діяльності та методичної роботи. До підсумкової колегії Міністерства освіти і науки України. – Чернівці: Букрек, 2007. _ С. 108

15. Мариновська О. Інноваційна діяльність як усвідомлена необхідність реалізації стратегічних завдань модернізації освіти [Електронний ресурс] / Оксана Мариновська // Концепції та методичні моделі вивчення змісту освітніх галузей у профільній школі : матеріали Міжнарод. наук.-практич. конф., 15 квіт. 2010 р., Полтава. – Режим доступу : http://www.dovkillya.com.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=23&Itemid=2&limit=1&limit_start=2

16. Науково-організаційні основи експертизи освітньої інноваційної діяльності в регіоні : наук.-метод. посіб. / Даниленко Л. І., Паламарчук В. Ф., Зайченко О. І та ін. ; за ред. Л. І. Даниленко. – К. : Логос, 2006. – 196 с.

17. Освітні інновації та передовий педагогічний досвід в закладах освіти Івано-Франківської області: Інформаційний довідник / за загал ред. З. Болюк, О.Мариновської, Р.Зуб'яка, 2008

17. Сорочан Т. М. Нові категорії педагогіки: науково-методичний супровід / Т. М. Сорочан // Шлях освіти : наук.-метод. журн. – 2002. – № 3. – С. 15–19.

18. Сорочан Т. М. Підготовка керівників шкіл до управлінської діяльності : монографія / Тамара Михайлівна Сорочан. – Луганськ : Знання, 2005.

19. Старченко К.М., Пуцов В.І., Гадзецький Б.В.

	Технологія управлінської діяльності завідуючого районним (міським) методичним кабінетом: Навч.-метод. посібник. – К.:2002. – 211 с. 20. Старченко К.М., Литвиненко Г.М., Пуцов В.І., системний підхід до організації науково-методичної роботи// Відкритий урок. Плеяди, вид-во «Відкрита педагогічна школа», № 5-6, 2009. – С.6-7. 21. Телвін Б. "Резерви підвищення професійної майстерності вчителів"// Завуч, № 11, 2004, - с.3.		
Основний етап			
1.	Вивчення системи роботи з управлінської діяльності носія досвіду: <ul style="list-style-type: none"> • Бесіда з директором школи; • спостереження під час семінарів; засіданнях ПДС тощо; • вивчення планів роботи; • вивчення методичної документації; • проведення бесід із заступниками директора, педпрацівниками ЗНЗ 	січень-травень 2013	Т.Гошовська
2.	Аналіз попередньо отриманих результатів	червень	Т.Гошовська
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Бесіди з носієм досвіду, педпрацівниками; • відвідування засідань педагогічної ради, методичних заходів у ЗНЗ; • вивчення документації з управлінської діяльності; • опрацювання матеріалів моніторингу якості надання освітніх послуг; • узагальнення матеріалів самоосвіти носія досвіду 	вересень-грудень 2013	Т.Гошовська
4.	Аналіз попередньо отриманих результатів	грудень 2013	Т.Гошовська
5.	Попереднє узагальнення зібраного матеріалу	лютий 2014	Т.Гошовська
Узагальнювально-впроваджувальний етап			
1.	Формування папки, електронної версії матеріалів картотеки ППД	березень 2014	Т.Гошовська О.Сова
2.	Презентація матеріалів досвіду на засіданні науково-методичної ради райметодкабінету	червень	Т.Гошовська О.Сова
3.	Схвалення матеріалів досвіду на науково-методичній раді райметодкабінету	червень	Т.Гошовська
4.	Визначення основних шляхів упровадження Розроблення програми впровадження досвіду	вересень	Т.Гошовська
5.	Упровадження досвіду в педагогічну практику. Участь носія досвіду в організації та проведенні семінарів, майстер-класів, конференцій. Видрук матеріалів у науково-методичних виданнях обласного та всеукраїнського рівнів.	постійно	Т.Гошовська

Анотація педагогічного досвіду

Тема. Системно-цільовий підхід до управління загальноосвітнім навчальним закладом

Автор. Сова Ольга Володимирівна

Адреса. Старомізунська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів; с.Старий Мізунь, вул.Січових стрільців,82; тел.61-6-74

Роки вивчення. 2013-2014

Суть досвіду полягає у можливості націлити плани на конкретний результат, забезпечити чіткість і збалансованість дій, об'єднати зусилля керівників і виконавців, забезпечити послідовність і цілісність.

Актуальність досвіду

Використання системно-цільового підходу до управління навчальним закладом дає можливість соціально зорієнтувати навчально-виховний процес, а саме:
задовольняти освітні потреби згідно з гуманістичними засадами суспільства;
здійснювати постійний пошук нових способів задоволення освітніх потреб, урахувати їх змінюваність, упроваджувати інновації;
відмовитися від освітніх програм, які суперечать інтересам споживачів;
розробляти та впроваджувати освітні програми, які враховують інтереси самого навчального закладу та є корисними для соціального розвитку регіону.

Отже, системно-цільовий підхід управління загальноосвітнім навчальним закладом - це один із напрямків управління, який урахує потреби та запити всіх учасників навчально-виховного процесу.

Споживачам освітніх послуг - учням і батькам - воно потрібне для того, щоби:
розширити можливості задоволення духовних, соціальних, особистісних потреб;

отримати якісні освітні послуги, нові знання;
свідомо здійснювати вибір навчального закладу.

Учителям, педагогічним працівникам для того, щоби:
використати більш широкі можливості для самореалізації;
працювати з кращим результатом;
мати можливість отримати додаткову оплату праці.

Керівникам навчального закладу для того, щоби:
визначити нову стратегію управління школою в умовах ринкових відносин;
забезпечити умови розвитку педагогічної системи школи;

управляти більш ефективно матеріальними, фінансовими та людськими ресурсами.

Новизна досвіду. Перехід до ринкової системи господарювання вимагає зростання цілеспрямованості та наукової обґрунтованості рішень. короткострокові плани

мають спиратись на довготривалі програми, які визначають стратегічні цілі навчального закладу. складність ринкової кон'юнктури вимагає швидкого коригування планів, що є реальним у цільових освітніх програмах.

Провідна ідея досвіду. Особливість управління сучасною школою полягає в тому, що воно повинно забезпечувати не тільки успішне функціонування закладу, а і його якісний розвиток в умовах оновлення та демократизації суспільства.

Результативність досвіду. Досвід системно-цільового планування дає можливість практично реалізувати стратегічні завдання школи на підставі використання нових технологій управління; дає можливість загальноосвітньому навчальному закладу задовольнити споживачів освітніх послуг більш ефективними та продуктивними засобами, сформувати позитивний імідж традиційної школи в конкурентній боротьбі із закладами нового типу.

Практична значущість досвіду. Даний досвід в умовах модернізації освіти є актуальним і перспективним, демонструє системну практичну діяльність керівника навчального закладу щодо модернізації системи управління навчально-виховним процесом з урахуванням вимог сучасного інформаційного середовища та перспектив професійної самореалізації педагогічних працівників.

Досвід роботи за інноваційним потенціалом – модифікаційний, так як ґрунтується на поєднанні раніше відомих методик, інноваційних технологій та особистому досвіді керівника навчального закладу.

Форма відбору: системне планове вивчення районним методичним кабінетом управління освіти, молоді та спорту Долинської райдержадміністрації

Форма узагальнення: опис, електронна версія досвіду, презентація

Місце збереження: районний методичний кабінет управління освіти, молоді та спорту Долинської райдержадміністрації

Шляхи розповсюдження в системі післядипломної педагогічної освіти: районні семінари для керівників навчальних закладів, обмін досвідом на районних науково-практичних конференціях, конкурсах, у періодичних виданнях.

Опис досвіду

Аналіз діяльності керівників загальноосвітніх навчальних закладів показує, що результативність навчально-виховної роботи залежить не від сумлінності та майстерності окремих педагогів, а від організованості та злагодженості в діяльності всього педагогічного колективу, цілеспрямованості, зібраності, зосередженості на вирішенні основних завдань, правильного розподілу часу. Суть управління полягає в

умінні планувати результат, цілеспрямовано регулювати процес навчання та виховання, в умінні вибирати такі дії, які би забезпечували при найменших витратах сил, часу та засобів ефективність виконання поставлених завдань і досягнення мети.

Планування - це підготовчий стан кожного управлінського циклу. Розробити план - це значить передбачити комплекс заходів, спрямованих на поліпшення навчально-виховної роботи та її результативності.

Обґрунтований конкретний план дій - один із показників наукової організації праці. Фактично, план роботи є стратегічною та тактичною цільовою програмою управління навчально-виховним процесом, сукупністю програмних завдань, що ставляться перед педагогічним колективом. Планування є логічним продовженням попередньої діяльності, конкретизацією завдань, які належить розв'язати, системою напрямів і конкретних дій подальшого вдосконалення педагогічного процесу.

Щоби план виконав функцію розвитку системи, переводу її в нову якість директор школи Ольга Володимирівна Сова виходить із реального стану функціонування школи та враховує максимальні можливості її виконавців - членів педагогічного колективу, громадськості.

Ольга Володимирівна підходить до планування, як до розробки цілісної системи дій із чітко визначеними, зрозумілими для всіх результатами, збалансованими за ресурсним забезпеченням. Таким чином розроблені програми є нормативною моделлю спільної діяльності учасників навчально-виховного процесу, яка визначає:

вихідний стан системи (включає проблемний аналіз, що дає змогу виявити структурований і ранжируваний перелік проблем, у тому числі результатів навчально-виховного процесу й умов, які необхідно створити);

образ бажаного майбутнього стану цієї системи (припускає формування принципів, провідних ідей, за допомогою яких і будуть розв'язуватися виявлені в аналізі проблеми). Комплекс цих ідей, що мають чітку цільову та ціннісну спрямованість, визначає місію освітньої установи;

склад і структуру дій із переходу від сьогодення до майбутнього (містить у собі стратегію переходу, етапи розподілу ресурсів, формування цілей, план дій і конкретні заходи).

О.В.Сова чітко усвідомлює соціальне замовлення школи, зміст державних і нормативних документів із управління освітою. На діагностичній основі глибоко аналізує роботу педагогічного колективу, вивчивши інтереси, практичні потреби всіх учасників навчально-виховного процесу.

Аналіз - одна з найважливіших ділянок роботи керівника навчального закладу, достатньо важливий чинник удосконалення навчально-виховного процесу, і тому Ольга Володимирівна на ретельний аналіз не шкодує ні сил, ані часу. Кваліфікований педагогічний аналіз дає йому можливість оцінити ефективність навчально-виховного процесу, визначити фактори, які найістотніше впливають на результати навчання, виховання та розвитку, виявити причини наявних недоліків.

Проведення аналізу діяльності навчального закладу - це досить складний процес. Ефективним методом збору об'єктивної інформації для цього є метод статистичного аналізу, який Ольга Володимирівна визначає головним у підготовці першого розділу програм. Уміле використання його для аналізу й узагальнення

явищ шкільного життя дає об'єктивну інформацію про те, що являє собою школа в даний час.

Для педагогічного аналізу характерний цілісний, системний підхід, який забезпечує всебічну, об'єктивну оцінку діяльності школи, кожного вчителя та якостей випускника. Він виключає суб'єктивний підхід, ґрунтується на сучасних науково-педагогічних вимогах до навчально-виховного процесу. Школа володіє великим обсягом статистичних даних, на основі яких можна зробити висновки про динаміку її зростання та розвитку.

Проаналізувати весь хід навчально-виховного процесу, його організацію та результат за певний період дуже важко. Тому Ольга Володимирівна визначає для аналізу основні блоки, вибирає насамперед ті, котрі найбільше впливають на досягнення мети та виконання основних завдань навчально-виховного процесу. О.В.Сова визначає доцільними такі блоки питань.

Відомості про дітей:

Статистичні відомості про кількість дітей шкільного віку мікрорайону школи.

Статистичні відомості про кількість дітей дошкільного віку.

Відомості про стан здоров'я дітей.

Відомості про потребу й організацію харчування та медичного обслуговування школярів.

Мережа класів і контингент учнів.

Характеристика педагогічного колективу:

Кількість педагогічних працівників, їх освітній і кваліфікаційний рівень, вік, стаж роботи.

Кількість педагогічних працівників, які працюють не за фахом (з яких навчальних предметів, причини).

Присвоєння педагогічним працівникам звань.

Моральне заохочення педагогічних працівників.

Рівень інтелектуального та творчого потенціалу педагогічного колективу, здатність до творчої пошукової діяльності.

Рейтинг педагогів у педагогічному колективі, серед учнів та їхніх батьків.

Підсумки навчально-виховної роботи:

Рівень навчальних досягнень і розвитку загальнонавчальних і предметних умінь і навичок школярів (аналіз здійснюють за предметами, на основі даних, не залежних від педагога випробувань: середній бал, кількість учнів, які засвоїли навчальну програму на початковому, середньому, достатньому та високому рівнях).

Рівень мотивації навчальної діяльності школярів (динаміка рівня якості навчальних компетентностей).

Ступінь перебудови навчально-виховного процесу на засадах демократизму, гуманізму й особистісної орієнтації, використання інноваційних технологій.

Охоплення випускників 9-х класів навчанням у закладах, які дають повну загальну середню освіту.

Вступ випускників 11-х класів до ВНЗ: III-IV та I-II рівнів акредитації.

Відомості про учнів, нагороджених похвальними листами, випускників 11-х класів, нагороджених медалями та похвальними грамотами, випускників 9-х класів, які отримали свідоцтва з відзнакою.

Ступінь розвитку пізнавальних інтересів і творчих здібностей учнів у інтелектуальній, художньо-естетичній, трудовій та інших видах діяльності.

Система роботи з обдарованими дітьми.

Стан фізкультурно-оздоровчої роботи у школі.

Рівень вихованості та морально-естетичного розвитку випускників.

Система виховної, позакласної та позашкільної роботи. Організація дозвілля.

Упущення та недоліки в роботі, їх причини.

Відомості про традиції, освітні та культурні досягнення:

Традиції школи.

Участь і успіхи учнів школи в олімпіадах, конкурсах, турнірах, змаганнях тощо.

Управління навчальним закладом:

Структура управління школою.

Аналіз змісту системи управління, основних технологій і методів керівництва.

Однією з основних причин низької результативності в управлінні освітою є невміння керівника розробити систему цілей. Цілеспрямованість є ознакою діяльності Ольги Володимирівни Сови. Вона притаманна її управлінському почерку.

Вихідними для визначення освітніх цілей є відомості про те, яких результатів очікує від школи оточуючий соціум. При цьому Ольга Володимирівна пам'ятає, що стратегічною ціллю будь-якого навчального закладу є здоров'я та фізичний розвиток дітей.

Формулюючи цілі, О.В.Сова виходить із аналізу досягнутих результатів, порівняння результатів діяльності школи з освітніми стандартами (досягнення освітніх стандартів - обов'язок кожної школи незалежно від її типу); результатів вивчення соціальних потреб, які часто змінюються; рекомендації органів управління освітою (ураховуються, але не є єдиним джерелом визначення освітніх цілей, оскільки школа має і свою внутрішню мету).

Цілі освітніх програм сформульовані не як ідеї, а як бажані результати позитивних змін в освіті.

Школа має свою специфіку, що неодмінно позначається на розробці завдань, які стоять перед нею та загальній стратегії розвитку. При цьому чітко визначається місце школи в загальній системі освіти міста.

Проектують рівень і характер виконання соціального замовлення на освіту, вихованість і розвиток.

Соціальне замовлення держави на освіту визначається:

потребою суспільства мати у своєму складі всебічно розвинену особистість;

необхідністю забезпечення всіх соціально-економічних сфер висококваліфікованими фахівцями;

особливою увагою до розвитку творчих здібностей і талантів кожної людини відповідно до її нахилів та інтересів, що повинно сприяти розвиткові соціальної активності людей, а отже, і росту інтелектуального потенціалу суспільства.

Соціальним замовленням середньої школи є надати молоді якісну повну середню освіту та виховати фізично здорового, морально зрілого випускника, здатного до самовизначення в житті.

Проектують підвищення освітнього та кваліфікаційного рівня педагогічних інноваційних технологій, акцентуючи увагу на:

Прогнозованій потребі в педагогічних кадрах (за предметами).

Перспективному плані.

Проходженні курсової перепідготовки.

Проведенні атестації педагогічних працівників.

Підвищенні освітнього рівня.

Науково-методичних проблемах, над якими буде працювати навчальний заклад.

Розробці тематики засідань педагогічних рад із реалізації науково-методичних проблем.

Перспективах організації внутрішкільної методичної роботи (структура, конференції, творчі звіти, вивчення та впровадження передового педагогічного досвіду, організація роботи з наставництва, обмін досвідом роботи кращих учителів школи тощо).

Проектоване впровадження інноваційних технологій.

Проектують забезпечення умов для навчання та виховання школярів, а саме:

Заходи зі зміцнення навчально-матеріальної бази закладу.

Заходи із забезпечення санітарно-гігієнічних умов навчання та виховання школярів, зміцнення здоров'я та збереження життя учасників навчально-виховного процесу.

Організація гарячого харчування.

Організація методичного обслуговування.

Фінансово-господарська діяльність (використання бюджетних коштів, залучення додаткових коштів).

Проектують організацію навчально-виховного процесу, режиму життєдіяльності, використання нових навчальних програм:

Гармонійне поєднання навчання та виховання.

Реалізація особистісно зорієнтованого підходу до навчання та виховання.

Упровадження в навчально-виховний процес інноваційних технологій.

Задоволення потреб сім'ї та суспільства в повноцінному фізичному, психологічному й освітньому розвитку учнів.

Проектують управлінську діяльність:

Прогнозують структуру управління навчальним закладом.

Прогнозують заходи із переходу від державної до державно-громадської форми управління навчальним закладом.

Організаційно-педагогічні заходи у формуванні органів батьківського й учнівського самоврядування в навчальному закладі.

Перспективний план здійснення внутрішньошкільного контролю.

Систему спільної роботи з батьками, громадськими організаціями, підприємствами, спонсорами тощо.

Керівництво впровадженням цільових освітніх програм.

Цільові програми школи мають таку структуру:

стислий опис проблеми;

вихідні науково-теоретичні положення забезпечення розвитку школи чи окремого аспекту її діяльності;

визначення генеральної мети;

формулювання системи завдань, поставлених перед виконавцями;

перелік показників, що характеризують успішність досягнення мети;
перелік виконавців, заходів, термінів їх проведення;
опис заходів регулювання та коригування виконання програми.

При розробці цільової програми враховуються такі чинники:

мета діяльності школи;

місце школи в освітній мережі міста;

основні підходи до управління структурними компонентами школи;

вплив учасників навчально-виховного процесу на функціонування та розвиток закладу освіти;

перспектива розвитку школи;

переваги використовуваної в закладі моделі управління над іншими можливими моделями;

застосовувані у школі форми та методи управління.

При розробці цільових програм Ольга Володимирівна дотримується загальноновизнаних принципів планування:

гуманізму - у центрі програми людина, особистість, а не набір певних заходів;

демократизації - активізація участі всіх суб'єктів освітнього процесу;

науковості, аналітичності;

системного підходу;

перспективності, спрямованості на кінцевий результат;

послідовності - логічного взаємозв'язку всіх етапів реалізації програми;

ритмічності - рівномірного розподілу справ протягом зазначеного терміну реалізації;

конкретності;

реальності;

динамічності - змінності під впливом зовнішніх і внутрішніх умов;

головної ланки - вибору пріоритетних завдань.

Цільові програми розробляються таким чином, щоб уникнути таких недоліків:

відсутності системного підходу (всі етапи реалізації програми являють цілісну систему);

слабкої аналітичної основи (аналіз є аналізом, а не переліком проведених заходів і статистичних даних);

відсутності зв'язків - між аналізом стану та результатом навчально-виховної діяльності та поставленими завданнями; між завданнями та планом діяльності закладу;

неконкретності заходів, нерівномірного розподілу заходів між виконавцями та за термінами;

високої щільності заходів, планування нереальних справ;

незбалансованості заходів у керівній і виконавчій підсистемах;

відсутності контролю, самоконтролю, регулювання та корекції;

відсутності збалансованості завдань програми та планів діяльності вищих органів управління за змістом чи терміном.

Ураховуючи зазначене вище, головними критеріями оптимальності цільових програм О.В.Сова визначає:

суспільну значимість цілей і задач, визначених програмою;

аналітичність розробки програми;
єдність цілей програми та засобів їх діяльності;
реальність планів.

Освітні цільові програми дають можливість динамічно оновлювати змістовні, організаційно-управлінські аспекти; методи та форми діяльності суб'єктів навчально-виховного процесу; сприяють не імітаційному, а реальному дослідницькому пошуку оптимальних шляхів становлення та розвитку 11-річної школи.

Рекомендації

Глобалізація, зміна технологій, перехід до інформаційного суспільства зумовлюють розвиток людини як головну мету, ключовий показник і основний важіль сучасного прогресу, потребу в радикальній модернізації освітньої галузі. Актуальним завданням є постійне оновлення змісту освіти й організації навчально-виховного процесу відповідно до демократичних цінностей, сучасних науково-технічних досягнень, ринкових засад економіки.

Досвід роботи директора Старомізунської ЗОШ І-ІІІ ступенів дає можливість чітко планувати діяльність закладу. Такий підхід до планування діяльності дає можливість розбудувати нову школу на наукових засадах; дозволяє зробити процес розвитку школи усвідомленим і впорядкованим, ефективно перевірити досягнуті результати, виявити та посилити ті його складові, які на максимальному рівні відповідали би запитам учнів, їх батьків. Районний методичний кабінет управління освіти, молоді та спорту вважає за доцільне популяризацію досвіду директора Старомізунської ЗОШ І-ІІІ ступенів Сови О.В.